

Carele miniaturale din lut de la *Cuciulata* și *Tiream* vechi din epoca bronzului – în colecțiile *MNIR-București*

de Conf. Univ. dr. George V Grigore

Bucureștenii s-au putut entuziasma de prezența unor artefacte deosebite în spațiul expozițional al *Muzeul Național de Istorie a României* (MNIR), pentru că acesta a expus în perioada 5 iulie – 5 august 2018, două bunuri arheologice deosebite păstrate în colecțiile sale. Este vorba despre carele miniaturale preistorice din lut de la *Cuciulata* (jud. Brașov) și *Tiream* (jud. Satu Mare). Vernisajul micro-expoziției, organizate în cadrul seriei „*Exponatul lunii*”, a avut loc joi, 5 iulie a.c., începând cu ora 13:00, la sediul muzeului din Calea Victoriei nr. 12, *Sala Lapidarium*. Cele două care miniaturale preistorice din lut au fost descoperite la finalul anilor '50 ai secolului trecut și au intrat în colecțiile MNIR, odată cu constituirea acestuia în deceniul al optulea al secolului al XX-lea. Carul miniatural de la *Cuciulata* (jud. Brașov) a fost descoperit în 1958, cu prilejul săpăturilor arheologice de salvare efectuate de Gh. Bichir, în contextul deschiderii unei cariere de piatră de var. Piesa, rară prin caracteristicile sale și starea de conservare, având doar o analogie cunoscută până în prezent, se încadrează din punct de vedere cronologic, pe baza ceramicii atribuite stilului Schneckenberg cu care se asocia, la sfârșitul Bronzului timpuriu (mijlocul mileniului III – începutul mileniului II î.Hr.; adică acum aprox. 4500 – 3.500 de ani; reprezentată de cultura mormintelor cu ocră – Jamnaja). Cuciulata este un sat în comuna Hoghiz din județul Brașov, situat pe malul sudic al Oltului, la poalele munților Perșani, fiind traversat de pârâul

Lupșa(de la lup). Descoperirile arheologice de aici indică existența unei așezări umane încă din epoca bronzului. De asemenea s-au descoperit ruinele unei cetăți dacice din secolul I î.Hr., în locul numit *Stogul lui Coțofan*, în partea de SE a satului. Prima atestare documentară în limba română a localității Cuciulata datează din 16 iulie 1372 și reprezintă un hrisov din vremea lui Vlaicu Vodă, zis Basarab al II-lea, domnul Țării Românești. Ca și o curiozitate, mai avem în România Cuciulat în județul Sălaj (cu „Peștera de la Cuciulat” unde sunt celebrele desene) și Secuieni – Cuciulat în județul Neamț. Denumirea vine de la *Vechea Religie Pământească Valaho – Egipteană a Geților de Aur primordiali*, și face trimitere la „cuc” (kuk), ca și pasăre ce îl reprezintă pe Marele Zeu singuratic – Craiul („Cuc - iu – lat”, cu sens de implicarea zeului-pasăre din vârful ce își va face simțită prezența până la ultimul nivel al creației din materie (pământul lat)).

Carul miniatural de la *Tiream* (jud. Satu Mare) a fost descoperit în contextul cercetărilor arheologice realizate în cuprinsul acestui sit preistoric situat în mlaștina Erului, cel mai probabil în anul 1959. Piesa, deosebită prin caracteristicile sale, se încadrează din punct de vedere cronologic în perioada mijlocie a epocii bronzului (prima jumătate a mileniului al II-lea î.Hr. – cultura Otomani). Tiream este o comună din județul Satu Mare, formată din satele Portița, Tiream și Vezendiu.

După cum este cunoscut, de peste 15 ani cea mai mare parte a colecțiilor *Muzeului Național de Istorie a României* nu sunt accesibile publicului larg sau specialiștilor în domeniu. Demersul de față aduce în atenția publicului, dar și a specialiștilor, – prin seria de evenimente „*Exponatul lunii*” – piese semnificative aflate în patrimoniul celui mai important muzeu de profil arheologico-istoric din România, etalate nu numai din rațiuni estetice, ci deopotrivă punând în discuție teme de cercetare asociate acestora. Astfel, cele două obiecte au făcut recent subiectul unor studii documentare ale unor specialiști din cadrul

Muzeului Național de Istorie a României, fiind totodată incluse în proiecte de digitizare derulate de acesta. Importanța modelelor de care miniaturale din lut de la *Cuciulata* și *Tiream* este legată în principal de problematica referitoare la apariția și distribuția unor asemenea artefacte preistorice, dar și pentru modul de realizare a acestor tipuri de obiecte, precum și funcționalitatea lor. Cele două care miniaturale seamănă până la identificare unul cu celălalt, deși locul descoperirilor acestora se află la ceva distanță. Ele pot reprezenta jucării sau sunt obiecte votive depuse ca și ofrande, cu un sens mai adânc. De asemenea, în contextul elaborării unei noi tematici pentru expoziția permanentă a MNIR, specialiștii muzeului vizează diverse teme de cercetare referitor la piese din patrimoniul acestuia; una dintre acestea se referă la posibilele rute de circulație folosite în preistorie, trasee condiționate de mediul natural, care ulterior au fost utilizate și dezvoltate pe parcursul altor epoci istorice. Oricum în colecțiile MNIR vă așteaptă artefacte umane vechi de aproximativ 4000 de ani!

Sursa: ziarulnatiunea.ro; mnir.ro



MINISTERUL CULTURII ȘI
IDENTITĂȚII NAȚIONALE



Muzeul Național
de Istorie a României

EXPOZATIILE LUNII IULIE 2018

**CARELE MINIATURALE DIN LUT DE LA CUCIULATA ȘI TIREAM
(EPOCA BRONZULUI)**



5 iulie - 5 august 2018
Muzeul Național de Istorie a României
Călea Victoriei, Nr. 12